

Congrés «Trobadors a la Península ibèrica». — Del 27 al 29 d'octubre de 2005 es va celebrar a la Universitat de Barcelona el *Congrés «Trobadors a la Península Ibèrica»*, organitzat per Vicenç Beltran, Jordi Cerdà, Isabel de Riquer i Meritxell Simó. El congrés, que va voler ser un homenatge a la figura del Prof. Martí de Riquer, comptà amb la presència d'il·lustres romanistes d'arreu d'Europa. La inauguració anà a càrrec de la Dra. Montserrat Camps, degana de la Facultat de Filologia, que destacà el llegat científic i humà del Prof. Riquer a la institució i féu públic el compromís de la Facultat de cara al manteniment del prestigi dels estudis de Filologia Romànica de la Universitat de Barcelona. En el decurs del congrés, definit per un caire marcadament interdisciplinari, s'abordaren aspectes molt diversos relacionats amb la cultura trobadoresca. De les corts que acolliren els trobadors s'ocuparen Isabel de Riquer, tot reflexionant sobre el motiu poètic de la *larguesa*, a mig camí entre el tòpic i la dura realitat d'alguns ambients que en altres temps havien nodrit el moviment trobadoresc; Saverio Guida traçà un exhaustiu panorama històric i social de les corts catalanes que visitaren els trobadors provençals; Gema Vallín descrigué l'entorn cultural de la cort anglesa de Ricard Cor de Lleó; i Carlos Alvar tractà amb un aprofundit estudi de les relacions entre la cort castellana d'Alfons X i la lírica dels trobadors. La qüestió dels gèneres poètics també centrà l'interès d'algunes de les intervencions, com la de Valeria Bertolucci, que aportà noves informacions sobre la contribució de Guiraut Riquier en la configuració del gènere de la pastorella, o la de Stefano Asperti, que traçà una acurada contextualització romànica de les formes poètiques de Cerverí. La recepció peninsular dels trobadors provençals fou estudiada per Isabel Grifoll, que s'ocupà del cas d'Andreu Febrer; per Meritxell Simó, que abordà la recepció de Bernart de Ventadorn en la narrativa catalana medieval, i per Anna Ferrari, que reflexionà sobre les relacions entre les líriques italiana, gallega i provençal. Bona part de les intervencions versaren sobre qüestions de crítica textual, com les consideracions de María Dolores Sánchez Palomino sobre la problemàtica edició crítica de Thibaut de Champagne, les de Carlo Pulsoni, referides a la trans-

missió manuscrita de la lírica galaicoportuguesa, o les de Gemma Avenoza sobre noves troballes manuscrites de poesia occitanocatalana. En aquest context, reberen una atenció especial els cançoners catalans que ens han conservat poesia trobadoresca, als quals es van dedicar Simone Ventura i Anna Alberni, o la presència de trobadors catalans en cançoners provençals, estudiada per Magdalena León; així com la recepció catalana d'algunes poètiques provençals, tema a propòsit del qual Vicenç Beltran aportà nous testimonis. Destaquem, per últim, els estudis dedicats a la personalitat biogràfica i poètica d'alguns trobadors, com el de Gérard Gouiran sobre Sordel, o el de Míriam Cabré sobre Cerverí, i les contribucions destinades a aclarir amb noves dades el sentit de textos o versos enigmàtics, com ara la lectura que proposà Jordi Cerdà del *vers* del gat vermell de Guilhem de Peitieu o la proposta de traducció d'uns versos de Marcabré que féu Anna Maria Mussons. Clogué l'acte la lectura, a la Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona, d'unes paraules del Prof. Martí de Riquer amb les quals va voler agrair la dedicació del congrés i va elogiar la riquesa i la qualitat dels treballs presentats. [M. S.]